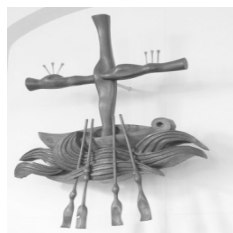

Adventní sborový dopis

Českobratrského evangelického sboru

v Praze 5 – Radotíně.

prosinec 2022

...my, kteříž jsme se utekli k obdržení předložené naděje, kterouž máme jako kotvu duše, i bezpečnou i pevnou... Židům 6, 18-19

Naděje adventu jako kotva duše

Není třeba se detailně a rozvláčně rozepisovat o tom, že je letošní advent zastíněn temnými mraky. To všichni víme. Je zataženo temněji a chmurněji, než jak jsme byli za posledních 33 let svobody zvyklí. A nejsou to snad ani jen mraky, jsou to spíše přízraky, především přízraky války. K tomu přidejme dlouhodobá trápení, jako jsou klimatické změny, uprchlíci, inflace, energetická krize. V neposlední řadě na nás doléhá krize v naší církvi, neboť se spíše umenšujeme a jsme v mnoha ohledech v obtížně řešitelné situaci. K tomu v životě každého z nás přicházejí další osobní krize a krizíčky různé hloubky, šířky i délky. Zvláště pak v oblasti zdraví a mezilidských vztahů. Mnozí z nás žijí v úzkostech, ve stresu v duševní či fyzické nepohodě. Jednoduše nic není jisté a pevné...

Podobně nejisté a nebezpečné byly okolnosti narození Spasitele. Judsko bylo z politického hlediska součástí Římské říše, jako je tak trochu dnešní Čečensko součástí rUSKÉ federace. A tehdejší Herodes je jako dnešní Kadyrov. Kristus krátce po svém narození musel uprchnout ze země, aby si zachránil život, ale jiná betlémská novorozeňátka takové štěstí neměla...

Nicméně Bůh nám uprostřed všech mraků a krizí předkládá naději. Širokou, hlubokou a vysokou naději. Širší, hlubší a vyšší než všechny krize. Naději odpuštění. Naději přijetí. Naději utěšení. Naději nápravy všeho pokazeného a nevydařeného. Naději, že jako přišel Spasitel na tento svět jako malé nemluvně, přijde ještě podruhé jako Pán všeho viditelného i neviditelného. K této naději jsme přizváni. Doslova se k ní máme utéci. Neboť s touto nadějí bude naše duše podobná pevně ukotvené lodi v nebeském přístavu.

Petr Špirko

Ohlédnutí za uplynulým rokem ve sboru

Milí přátelé, sestry a bratři,

Letošní rok nám všem ukázal, jak křehké a lehce zranitelné je naše lidské plánování. Únorový ruský vpád na Ukrajinu odstartoval sérii nových a nečekaných situací pro každého z nás i ve sboru.

Na letošní rok jsme připravovali volbu našeho stávajícího br. faráře P. Špirka na další funkční období. To se nakonec v září povedlo a br. farář s námi zůstává i příští rok.

Hned počátkem března jsme prostor galerie dovybavili potřebným zařízením a nábytkem tak, že vznikla garsoniéra skýtající přístřeší pro 5 osob. Tu obratem zabydleli naši ukrajinští hosté - uprchlice. Díky štědrým účelovým darům jednotlivců zbylo nejen na základní vybavení, ale i na pračku. Původní záměr jejího připojení na rozvod toalety v přízemí ovšem vzal za své, když se staré vodovodní potrubí začalo drolit pod rukama. A tak následovala opět neplánovaná rekonstrukce instalace a vybavení prostor WC. Vše se povedlo v rekordně krátké době. Pak nastal čas vzájemného sblížování s našimi hosty i čas krátkých výletů malé skupinky členů sboru. Ovšem ne na dlouho. Opět jsme museli místo plánování prázdninových táborů a výletů bojovat s řešením technických záležitostí.

Rostoucí ceny energií, zvláště plynu, nás přiměly k instalaci tepelného čerpadla pro vytápění části kostela. Rozhodnuto v červenci, hotovo na konci října.

O letošním neděli děkuvzdání jsme tak měli hodně za co děkovat.

Věříme, že s přicházejícím adventem začneme nově. A se stoupajícím jasem adventního věnce dojdeme ke zklidnění a poznání, že i naše životy obtěžkané nejrůznějšími povinnostmi, nemusí být potměšelé, navzdory šedi, starostem a trápením mezi námi. Adventní doba nabízí možnost pocítit „tu předivnou moc, která nás tiše obestírá“ a převyšuje.

Běla Ulmanová

Tipy do kuchyně

Adventní polévka z červené řepy

0,7 kg červená řepa, 0,3 kg mrkev, 0,3 kg brambory, 0,2 cibule (šalotka)
hřebíček, badyán, skořice, sůl, pepř
0,1 l mléko, 0,2 kg niva

Na oleji osmahneme nakrájenou cibulku, oloupanou a nakrájenou řepu, mrkev a brambory. Zalijeme vodou, přidáme koření v pytlíku a vaříme do měkka. Vyndáme koření a rozmixujeme dohladka, dochutíme, popřípadě naředíme. Na talíři ozdobíme nivou rozmixovanou v mléce. Dobrou chuť.

Opravdu andělské vanilkové rohlíčky

35 dkg hladké mouky, 8 dkg práškového cukru, 1/4 másla (250g), 12 dkg mletých ořechů, 2 žloutky, směs práškového a vanilkového cukru na obalování

Na mouku, cukr a ořechy nakrájíme nebo nastrouháme máslo a přidáme žloutky. Z těchto přísad vypracujeme jemné těsto, které necháme v chladu chvíli odležet.

Z těsta odebíráme po částech menší kousky. Z každého kousku vyválíme váleček, který stejnoměrně nakrájíme a tvarujeme rohlíčky.

Klademe na vymazaný plech nebo na pečicí papír. Nedáváme je moc blízko, pečením trochu nabudou. Pečeme při 170°C asi 15 minut (mírně dorůžova). Po chvíli sundáme z plechu a ještě teplé obalujeme ve směsi moučkového a vanilkového cukru. Vánoční andělskou zvěstí je pro nás ujištění, že Bůh je s námi dnes, zítra i navěky. Zůstává s námi i poté, kdy jsou všechny vánoční dárky rozbaleny a poslední kousky vánočního pečiva snědeny...

Václav Musil ml.

Biblická sonda - Bohočlověk a jeho žalmy

Kniha žalmů se v Novém zákoně cituje častěji než kterýkoli jiný text hebrejského písemnictví, což svědčí o jejím nesmírném významu v počátcích křesťanského hnutí. Značné oblibě se žalmy těšily i v pozdějších staletích, a to navzdory pasážím, které dnes mohou být pro nás kamenem úrazu. Častým řešením bylo vybírat si jednotlivé „potěšující“ verše bez ohledu na jejich širší kontext, což ovšem neuspokojí každého, neboť správné pochopení smyslu části se bez pozorného čtení a promýšlení celkových souvislostí neobejde.

O takové „celistvé“ uchopení žalmů se pokoušely jak katolické breviáře, tak protestanská zhudebnění, jakým bylo to, které vzniklo kolem poloviny 16. století na podnět ženevského reformátora Jana Kalvína a dodnes tvoří asi nejucelenější soubor klasických žalmových nápěvů. Cílem v obou případech bylo, aby se žalmové texty co nejčastěji připomínaly, promýšlely a dostávaly do povědomí prostřednictvím srozumitelných parafrází, které by následně formovaly také osobní zbožnost – na straně katolické především kněží a mnichů, na straně protestantské také laického shromáždění pod kazatelnou. Nutno podotknout, že na obou stranách měly tyto snahy jen částečný úspěch. Určitým žalmům se dnes prakticky bez výjimky vyhýbáme – zejména takovým, které na náš vkus příliš zarputile proklínají nepřátele nebo příliš zdůrazňují spravedlnost mluvčího. Tento ostych má nepochybně dobré důvody, jelikož v minulosti se katolíci, protestanté a jiné náboženské skupiny nejednou proklínaly navzájem v neochvějném přesvědčení, že „spravedlnost“ či „pravda“ je právě na jejich straně. K tomuto tónu vzájemných polemik se pochopitelně vracet nechceme.

Přesto se musíme ptát, zda vytěsnění těchto kaménků nedeformuje naše pokusy o výklad celku žalmové mozaiky. Pro jejich nové začlenění bude ovšem třeba jakoby „uzávorkovat“ dlouhá staletí jejich užívání či zneužívání a vrátit se do myšlenkového světa doby jejich předpokládaného vzniku a raného tradování až k Ježíšovi a jeho prvním „životopiscům“ (evangelistům), případně Pavlovi a jím založeným sborům, jimž adresoval své dopisy.

Nemůžeme se přitom vyhnout otázce po způsobu, jakým se tyto staré texty vztahují k nám a naší době, nebo spíše jak se my a naše doba vztahujeme k nim – jinak řečeno, co je vlastně naší motivací, abychom se těmito texty zabývali. Zabývat bychom se jimi ostatně ani nemohli, kdyby mezi naší dobou a vybraným úsekem v jejich historii neexistovala analogie. Kontinuální přítomnost těchto textů, dějiny jejich utváření a působení, redakcí, překladů a parafrází ukazují na plynulý, „analogický“ přechod mezi literaturou a ústní tradicí.

Tato analogičnost je vlastností jazyka obecně, zejména však toho náboženského. Odkud bychom vzali pojem „Bůh“, kdyby se v lidských jazycích nevyskytovali „bohové“ jako plurál? Víra v jednoho Boha zřejmě souvisí s paralelní ideou obecného, „rodového“ božství. „V shromáždění bohů postavil se Bůh“, těmito slovy začíná žalm 82. Tito bohové (či jak se ukazuje v závěru žalmu, „boholidé“, neboť spadají mezi smrtelníky) sami podléhají soudu jednoho Boha, jsou na ně kladeny nároky a kritéria jakožto jakési „soudce“ nižší instance, jejichž úkolem je prosazovat ve světě spravedlnost a zastávat se těch, jejichž práva jsou potlačována. Jelikož takovému nároku nejsou schopni dostát, jsou v jiných žalmech spíše karikováni a jejich role snížena až k nicotnosti: „Oči mají a nevidí, uši mají a neslyší“ (žalm 115).

Jestliže mluvíme o Božím zákonu a soudu, je to možné jen díky analogii s jinými zákony a soudy, ať lidskými, božskými či „boholidskými“. O Božím království mluvíme díky analogii s královstvími a říšení tohoto světa. Stejně je tomu i s Boží láskou a věrností, kterou jsme schopni aspoň zčásti pochopit díky analogii s naší velmi přízemní, nezřídka žalostně troskotající zkušeností. „Otec“ a „pastýř“ jsou metafory odpovídající patriarchálnímu věku, zatím jsme však žádné lepší, „genderově neutrální“ nevymysleli. V křesťanských kostelech se budeme asi ještě dlouho modlit „Otče náš“ a řešit přitom vedle nepohodlné otázky „Božího genderu“ další kritické dilemma: jestliže je Bůh Otcem Ježíšovým, ale také naším, platí to ve smyslu (1) zcela stejném, (2) zcela odlišném nebo (3) analogickém, který leží kdesi uprostřed mezi první a druhou krajností?

Ježíš nepochybně žádné dogma o své osobě nevyhlásil. Své oponenty však přiváděl k nepřičetnosti právě zdůrazňováním nejen úzkého vztahu, ale také analogií mezi sebou a Bohem, například tím, že vedle Božího království mluvil také o „svém“ království, které není z tohoto světa. Podle svědectví evangelia se zdá, že jeho sebevědomí nápadně silně určovaly čtyři biblické žalmy: 2 („ty jsi můj Syn, dnes jsem tě zplodil“), již zmíněný 82 („však jsem řekl, jste bohové“), 110 („řekl Pán mému Pánu, usedni po mé pravici“) a 118 („kámen, který zavrhli stavitelé, stal se kamenem úhelným“). V protikladu k rigidnímu

monoteismu, který se postupem času v judaismu prosadil, připomínal Ježíš svým posluchačům prvky starších, téměř zapomenutých a pro mnohé nepřijatelných židovských tradic: že Bůh na sebe bere lidskou podobu, a že člověk je nositelem jistých atributů božství – ať už jako Boží obraz, nebo jeho karikatura.

Analogie rozhodně není zaměnitelnost. Díky analogii si také uvědomujeme doslova nebetyčný rozdíl mezi Božím a lidským zákonem či soudem, Božím a lidským královstvím, Boží a lidskou láskou a věrností. Na druhé straně je ovšem bible plná antropomorfních obrazů, které nám umožňují vytvořit si aspoň nějakou představu Boha. Jsou-li však v případě Syna antropomorfismy věčně zcela na místě a v případě Otce alespoň myslitelné, pak na celé čáře selhávají v případě Ducha. Dokonce i jeho/její „genderová identita“ zůstává nejednoznačná: v češtině nebo němčině je mužského rodu, v hebrejštině ženského a v řečtině středního. Oheň, vítr, voda a holubice jsou jediné analogie, které zde biblickým pisatelům přicházejí na mysl.

Tak bychom mohli pokračovat dále a povšimnout si například, že Bůh je na mnoha biblických místech vykreslován jako „Hospodin zástupů“ - udatný válečník, který bojuje na straně obětí nespravedlivé agrese. Naše oblíbené texty o Bohu, který „působí pokoj“, jsou s tím jen zdánlivě v rozporu. Prostředkem k dosažení míru není kapitulace napadeného, nýbrž ústup, zahanbení a odzbrojení agresora. Pozorný čtenář žalmů si nemůže nepovšimnout nesčetných variací na známé přísloví, které se ujalo i v češtině: „kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá“.

Ponořit se do biblického světa je cesta plná překvapivých zjištění, která nabourávají naše zažitá náboženská představy, ale zároveň prohlubují naši víru. Takové ponoření stálo na počátku nových parafrází žalmových textů na ženevské metrické nápěvy, které čtenář nalezne na stránkách <https://www.youtube.com/channel/UCqmiuQt8BJVQEfyHdkiJCKA>

Připojujeme ukázkou a zveme na žalmové semináře, které se budou konat v našem kostele od počátku příštího roku.

Tomáš Adámek

Žalm 82

$\text{♩} = 80$

Bůh, kte - rý sou - dí po - dle prá - va,
Však o - ni po - slou - chat ne - chtě - jí,

2
soud me - zi bo - hy vy - ko - ná - vá:
v tmách cho - dí a ze - mě se hrou - tí.

3
"Jak dlou - ho chce - te sou - dem svým
Sám ře - kl jsem: Jste bo - ho - vé,

4
vý - hod - ně mě - řit své - vol - ným?
těž Nej - vyš - ší - ho sy - no - vé.

5
Váš soud má za - stat bez - moc - né - ho,
Jak ji - ní li - dé též ze - mře - te,

6
mít na zře - te - li prá - vo je - ho,
jak kaž - dý vla - dař, tak pad - ne - te!"

7
dá - vat vy - váz - nout u - bo - hým,
Po - vstaň, Bo - že, roz - suď ze - mi,

8
chrá - nit je před li - dem kru - tým!
sám vlád - neš nad lid - mi vše - mi.

OZNÁMENÍ

BOHOSLUŽBY V ADVENTU

27. listopad - 9.30 hod. Radotín, se sv. Večeře Páně

4. prosinec - 9.30 hod. Radotín

11. prosinec - 9.30 hod. Radotín, 14.30 hod. Řevnice

**18. prosinec - 9.30 hod. Radotín , bohoslužby společně s dětmi
a vánočním pásmem**

BOŽÍ HOD VÁNOČNÍ

25. prosinec - 9.30 hod. Radotín, 14.30 hod. Řevnice

bohoslužby se svatou večeří Páně

NOVOROČNÍ BOHOSLUŽBY

**leden 2022 - 9.30 hod. Radotín, novoroční bohoslužby se svatou večeří
Páně**

**NÁVŠTĚVNÍ HODINY FARÁŘE: Čtvrtek od 15.00 do 17.00 hod.
v Radotíně**

v kanceláři kostela Na Betonce 14.

Návštěvu faráře mimo úřední hodiny, případně v rodině, je možno domluvit
předem na telefonu 603 971 227.

Farář Petr Špirko: 603 971 227, e-mail: petr.spirko@evangnet.cz

Kurátorka Běla Ulmanová: 732 521 801 e-mail: bulm@seznam.cz

Místokurátor Václav Musil: 603 585 614 e-mail: vasekmusil@gmail.com

Pro vnitřní potřebu vydal Farní sbor ČCE, 153 00 Praha 5 Radotín,
Na Betonce 14

bankovní spojení na náš sbor: číslo sborového účtu - 164744591/0300
e-mail: radotin@evangnet.cz, <http://radotin.evangnet.cz>